

GADU, GADU...

CZYLI LOGOPEDYCZNE SPOSOBY NA NUDE 😊

Drogi Rodzicu! Brakuje Ci pomysłów jak bawić się z dzieckiem w domu?

Oto kilka logopedycznych zabaw, dzięki którym szybciej upłynie Wam czas przy jednoczesnym usprawnianiu mowy dziecka.

Bajki artykulacyjne

Opowiadamy dziecku bajkę, w czasie, której dzieci wykonują określone ruchy warg, języka, ćwiczenia oddechowe:

- "Indianie"

Indianie wyruszają ze swojej wioski na polowanie. Żegnają się ze swoimi dziećmi (cmokając całujemy palce prawej ręki) i żonami (cmokając całujemy palce lewej ręki). Wsiadają na swoje konie i jadą (naśladujemy językiem tętent koński, zmieniając brzmienie przez inny układ warg) przez most (usta jak do „u” i kłaskanie), a potem przez prerię (usta jak do „i” i kłaskanie). Konie zmęczyły się (parskanie) i dają znak, że chcą pić: ihaha, ihaha, ihaha. Indianie zatrzymują swoje konie: prrr... prrr... prrr... Konie piją (ruchy języka z dołu do góry, naśladujące picie zwierzęcia). Nagle Indianie ujrzeli zwierzynę i strzelili z łuku. Zbliżała się noc, więc musieli rozpalić ognisko. Nie mieli zapatek. Zaczęli od małej iskierki i musieli mocno dmuchać, żeby ognisko się rozpało (dmuchanie w złączone ręce). Upiekli na ogniu zwierzynę i zrobili sobie ucztę (mlaskanie i oblizywanie szeroko otwartych ust). Po pewnym czasie zachciało im się spać (ziewanie) i zasnęli (chrapanie). Rano Indianie zwołali rozbiegane konie : a-e-o, y-u-i (przeciągamy samogłoski). Wsiadli na nie i pojechali przez prerię (usta jak do „i”, kłaskanie), a potem przez most (usta jak do „u” i kłaskanie). Wrócili do wioski i witają się ze swoimi dziećmi (cmokając całujemy palce prawej ręki) i żonami (cmokając całujemy palce lewej ręki).

- „Dzień dobry misiu”

Dzisiaj twój język będzie małym misiem, a buzia jego domkiem. Miś obudził się wcześniej rano – poprzeciągał się, poziewał (szerokie ziewnięcie). Zrobił poranną gimnastykę – kilka podskoków (unoszenie języka na górny wałek dziąsłowy), kilka wymachów rąk (wypychanie językiem policzków) i pięć okrążeń (w prawo i w lewo) wokół stołu (ruchy okrężne języka w przedsiönku jamy ustnej, usta

zamknięte). Umył ząbki (oblizywanie czubkiem języka górnych i dolnych zębów po wewnętrznej stronie przy zamkniętych i otwartych ustach). Postanowił policzyć swoje ząbki (dotykanie czubkiem języka każdego zęba na dole i górze). Nagle poczuł wielki głód i usłyszał jak mu burczy w brzuchu (wibrowanie wargami bbb,bbb). To znak, że pora na śniadanie i pyszny miodek (oblizywanie warg).

- **„Miś idzie na spacer”**

Dzisiaj wasze języczki będą misiem Uszatkiem, a wasza buzia jego domkiem. Miś obudził się wcześniej rano - przeciągnął się i trochę poziewał. Zrobił poranną gimnastykę - kilka podskoków (unoszenie języka na górny wałek dziąsłowy przy szeroko otwartych ustach), troszkę pobiegał (wypychanie językiem policzków). Na śniadanie zjadł słodki miód (oblizywanie warg). Potem umył ząbki (oblizywanie językiem górnych zębów po wewnętrznej stronie przy zamkniętych, a następnie otwartych ustach). Wyjrzał przez okno (wysuwanie szerokiego języka na zewnątrz jamy ustnej). Zobaczył Zosię i Jacka. Przesłał im całuski (cmokanie ustami - naśladowanie posyłania całusków). Dzieci zaprosiły go na spacer do lasu.

- **„Przygody Języczka-Wędrowniczka”**

Pewnego dnia Języczek-Wędrowniczek postanowił pojechać na wycieczkę.- Ale zanim pojedę muszę posprzątać mieszkanie - pomyślał. Jak pomyślał tak zrobił. Na początek wymył sufit mieszkania (staranne oblizywanie czubkiem języka podniebienia), podłogę (dokładne oblizywanie dna jamy ustnej), jedną ścianę (oblizywanie językiem wewnętrznej strony policzków), drugą ścianę (te same ruchy co poprzednio), później okna (oblizywanie każdego ząbka po kolei), a na końcu umył drzwi (oblizywanie warg ruchem okrężnym)

- Teraz już mogę pojechać na wycieczkę - pomyślał Języczek.

Wsiadł na swego konia i pojechał do zaczarowanego lasu (uderzanie czubkiem języka o wałek dziąsłowy - naśladowanie odgłosów jazdy konnej).

W lesie języczek zatrzymał konia (wymawianie głosek prrr) i rozejrzał się dookoła. Popatrzył na niebo (wysuwanie języka z jamy ustnej i kierowanie go w stronę nosa), na polanę (wysuwanie języka na brodę), w jedną stronę (kierowanie języka w stronę kącika ust) i w drugą stronę (drugi kącik ust). Gdy już wszystko obejrzał, przeszedł las w jedną stronę (ruchy języka po podniebieniu - od dziąseł do gardła), w drugą stronę (przesuwanie języka od gardła do dziąseł) i przedarł się przez gęste krzaki i drzewa (język przeciska się przez zaciśnięte zęby).

Nagle zobaczył dziwnych mieszkańców zaczarowanego lasu, którzy przyszli się z nim przywitać:

- Parskaczy (wykonujemy motorek wargami),

- Wargaczy (rytmiczne uderzanie palcami w zaciśnięte usta),

- Szuwarki (wkładamy palec między wargi i poruszamy nim rytmicznie),

- Indian - dużych (bardzo głośne naśladowanie odgłosu Indian) i malutkich (cich naśladowanie odgłosu Indian).

Języczek przywitał się ze wszystkimi (wykonujemy całuski wargami) i zaczął się z nimi wesoło bawić w berka i chowanego.

Po pewnym czasie zmęczeni przyjaciele zaczęli nadśluchować, co dzieje się w lesie. Usłyszeli szelest liści (sz, sz, sz), szum wiatru (w, w, w), głos kukułki (ku - ku - ku), rechot żab (kum - kum - kum), stukot dzięcioła (puk - puk - puk) i pluskot rybek w wodzie (plum - plum - plum).

Nagle wszyscy zobaczyli ciemne chmury, które zbierały się nad lasem. Języczek i jego przyjaciele postanowili je rozdmuchać, aby nie dopuścić do nadchodzącej burzy (wykonywanie mocnych wydechów) i udało się: - chmury zostały rozdmuchane.

Powoli zapadał wieczór i Języczek musiał wracać do swojego domu. Ale najpierw muszę nazbierać malin i jagód - pomyślał (dzieci przy pomocy rurek robią wdech i zbierają papierowe maliny i jagody do koszyka). Gdy nazbierał cały koszyk, pożegnał się z nowymi przyjaciółmi (cmokanie wargami), wsiadł na konia i przyjechał do domu, gdzie od razu zasnął śniąc o nowych przygodach.

Wesołe zabawy logopedyczne:

Ćwiczenie „Buziaczki-śmieszaczki”

Usiądźcie wygodnie naprzeciwko siebie i przesyłajcie sobie buziaczki (ściągnijcie wargi w dzióbek) i uśmiechy (rozciągajcie wargi w szerokim uśmiechu). Powtórzcie tę zabawę kilka razy. Na pewno wprawi was w dobry nastrój.

Ćwiczenie „Wesoły dźwig”

Usiądźcie razem przy stole. Postaw przed dzieckiem talerzyk, na którym rozsypiesz kilka małych cukierków (lub kulek zbożowych). Zadaniem dziecka będzie chwytanie ich ustami i przenoszenie do twojej dłoni. Usta dziecka będą dźwigiem, a twoja dłoń budowlą.

Ćwiczenie „Zmęczony konik”

Tę zabawę możesz przeprowadzić kilka razy w ciągu dnia. Pokaż dziecku, jak parska konik, a następnie poproś o powtórzenie. Możecie parskać na zmianę.

Ćwiczenie „Najedzony kotek”

Twoje dziecko będzie kotkiem, który oblizuje się, bo właśnie wypił pyszne mleko. Kotek jest zadowolony, ma pełny brzusek i dokładnie językiem oblizuje swój pyszczek (najpierw wargę górną a następnie dolną). Powtarza tę czynność kilka razy. Oczywiście i tym razem najpierw pokaż dziecku, jak ma to wyglądać.

Ćwiczenie „Wycieraczka samochodowa”

Twoje dziecko będzie samochodem a jego usta - szybą w tym samochodzie. Język to wycieraczki. Opowiedz dziecku, że właśnie pada deszcz i wycieraczki muszą wycierać szybę raz w lewo, a raz w prawo. W tej zabawie język ma poruszać się w kierunku kącików ust (prawego i lewego).

„Malujemy drzewa”

Powiedz dziecku, że wybieracie się na spacer do parku, żeby pomalować rosnące tam drzewa. Aby zabawa była ciekawsza, zamiast pędzla wykorzystujecie języki.

Malujemy pień drzewa- uniesienie języka do góry, wysuwanie na brodę.

Malujemy gałęzie- kierowanie języka raz do prawego kącika ust, raz do lewego.

Malujemy liście wysoko rosnące- oblizywanie górnej wargi.

Suszmy drzewa- nabieranie powietrza nosem y wydmuchiwanie ustami. Podczas wykonywania ćwiczeń szeroko otwieramy buzię.

„Gaduś i jesień”

Pewnego jesiennego dnia, ale bardzo słonecznego, Gaduś się wybrał na spacer do lasu.

(swobodny marsz).

Spotkał Gaduś kolorową jesień,

(dzieci witają się podając sobie ręce)

malowali liście biegając po lesie

(lekki bieg na palcach, zatrzymanie- malujemy liście, krzaki i trawy językiem).

Malowali krzaki, trawy, zbierali grzyby,

(dzieci schylają się , zrywają i wkładają grzyby do kosza- wyprost).

Mają ich cały kosz

(dzieci pokazują jak niosą raz lekki, raz ciężki od grzybów kosz).

Spotkali w lesie wietrzyka-psotnika

(dzieci witają się podając sobie ręce).

Co między drzewami pomykał

(lekko biegają na palcach, zatrzymują się, ręce w górze i szumią „szszsz”).

Stracił wietrzyk liście

(dzieci podnoszą listek, kładą na dłoni i zdmuchują go raz lekko, raz mocno)

Kasztany i żołądź

(podskoki z jednoczesnym naprzemiennym wymachem rąk, zatrzymanie i przykucnięcie)

Zrobił z nich konika, co wesoło brykał

(kląskanie językiem, parskanie prr)

Wskoczył na konika Gaduś, za nim jesień

(podskoki cwałem)

Głośne śmiechy słychać już w całym lesie

(dzieci śmieją się ha, ha, ha-raz głośno, raz cicho)

„Jeżyk sprząta swój domek na zimę”

W naszej zabawie jeżyk to mały jeż, twoja buzia- to domek jeża.

Jeż myje drzwi (oblizywanie czubkiem języka szeroko rozwartych warg).

Jeż myje kąty (kierowanie czubka języka w kąciki ust).

Jeż myje ściany (wypychanie policzków językiem).

Jeż myje sufit (przesuwanie czubkiem języka po podniebieniu twardym).

Jeż trzepie dywan (kląskanie).

Jeż odkurza (przedłużenie głoski „w”).

Jeż myje okna (przesuwaniem czubkiem języka po zewnętrznej stronie górnych zębów, wargi szeroko otwarte).

Jeż jest bardzo zadowolony, ze posprzątał i uśmiecha się (rozciąganie warg jak w uśmiechu, zęby zwarte).

„Śniadanie krasnoludka”

Krasnoludek żuje kanapkę (naśladowanie ruchów żucia, zęby zwarte, wargi zwarte, wykonują ruchy okrężne)

Krasnoludek chrupie marchewkę (otwieranie i zamykanie zębów, usta zaokrąglone i wysunięte do przodu)

Krasnoludek oblizuje się (oblizywanie czubkiem języka szeroko rozwartych warg)

Krasnoludek oblizuje buzię na górze (kierowanie języka w kąciki ust)

Krasnoludek myje zęby po śniadaniu (przesuwanie czubkiem języka po zewnętrznej stronie górnych zębów, wargi szeroko rozwarte)

Krasnoludek jest najedzony, zadowolony i uśmiech się (rozciąganie warg jak do uśmiechu, zęby zwarte)

„Dżdżownica Magda zaprasza do gimnastyki buzi i języka”

Pamiętajcie, aby szeroko otwierać buzię.

Usta- otwieramy szeroko buzię i głośno wołamy aaaaaaaaaa

Zegar- nasz język to wskazówki zegara, otwórz buzię i poruszaj językiem jak zegar; od prawego do lewego języka

Szczotka-a teraz nasz język to szczotka do zębów. Czyścimy zęby, najpierw dokładnie te na górze, a później te na dole

Kaczka- spójrzcie jak wygląda dziób kaczki, teraz spróbujcie zrobić taki sam

Farby- nasz język zmienia się w pędzel, najpierw malujemy ściany, czyli policzki, na koniec malujemy sufit, czyli podniebienie. A może na suficie zrobimy małe gwiazdki? Dotykamy czubkiem języka w różnych miejscach.

Ząbek- czy wiecie, ile macie zębów? Policzymy je razem za pomocą języka. Zaczynamy od góry- buzia szeroko otwarta, dotykamy każdego ząbka po kolei. Teraz czas na zęby na dole.

Góry- nasz język to turysta na szlaku górskim, wysuwamy język z buzi i kierujemy do góry w stronę nosa.

Ziewanie- jesteście zmęczeni? Czas na ziewanie- otwieramy buzię jak najszerzej.

Cukierki- na zakończenie słodka zabawa. Wyobraźcie sobie, że macie w buzi cukierka, pokażcie jak go ssiecie, cmokajcie z zadowoleniem (można użyć cukierków szybko się rozpuszczalnych).

„O którym zwierzęciu mówię?”

- On jest dziki, on jest zły. On ma bardzo ostre kły. Kto go w lesie spotyka na drzewo prędko zmyka. Dzik ; chrum, chrum.
- Ptaszek ten wesoły ciągle w drzewa puka, bo on jest lekarzem i robaków szuka. Dzięcioł; stuk, puk.
- Długie uszy , szybkie nóżki z wielką radością marchewki chrupie. Zając; kic, kic, truś, truś.
- Jest zwierzę z bajek, chce zjeść wnuczkę i babcie udaje. Wilk; auuuuuu.
- Ma okrągłe, duże oczy, świetnie słyszy i poluje w nocy na myszy. Sowa; hu, hu.
- Podczas zimy smacznie śpi; bo słodki miodek wciąż mu się śni; Niedźwiedź; mru, mru.

„Chorobowe zgadywanki”

Dziś karetką pojedziemy- ue, ue, ue.

Może komuś pomożemy- ua, ua, ua.

Kto najbardziej chory jest?- eo, eo, eo.

Mały kotek, duży pies?- eu, eu, eu.

Kto Katarek duży ma- ai, ai, ai.

A kto kicha tak jak ja- ae, ae, ae.

Kogo boli głowa?- oa, oa, oa.

Kto się przed lekarzem chowa?- ou, ou, ou.

Kto lekarstwa nie chce brać?- ie, ie, ie.

Kto chce w łóżku długo spać?- iu, iu, iu.

A kto zawsze zdrowy jest,- ye, ye, ye.

Co dzień chce warzywa jeść- yo, yo, yo.

„Ko, ko, ko, kwa, kwa, kwa, kto mój język zna”

Jestem mały poliglota,
Bo rozumiem psa i kota,
Ptasi język także znam,
Zaraz udowodnię wam.
Kotek pyszne mleko miał.
Pyszne było- miauknął.....

Piesek też by pewnie chciał
Szczeka głośno;.....

Małej myszce ser się śni.
Piszczyci cicho;.....

Kurka zniosła jajek sto.
Gdaczec o tym;.....

Kaczka śliczne piórka ma.
Kwacze dumnie;.....

Nad jeziorem żabek tłum
Kumka sobie;....

Jak to dobrze kumie, kumie,
Że ktoś po żabiemu umie.

„Co mówią zwierzęta”

Co mówi bocian, gdy żabkę zjeść chce? Kle, kle, kle.
Co mówi żaba, gdy bocianów tłum? Kum, kum, kum.
Co mówi kotek, gdy mleczka by chciał? Miau, miau, miau
Co mówi kura, gdy znosi jajko? Ko, ko, ko.
Co mówi kogut, gdy budzi się w kurniku? Ku-ku-ryku.
Co mówi koza, gdy jeść jej się chce? Me, me, me.
Co mówi krowa, gdy brak jej tchu? Mu, mu, mu.
Co mówi piesek, gdy kość zjeść by chciał? Hau, hau, hau.
Co mówi baran, gdy spać mu się chce? Be, be, be.
Co mówi ryba, gdy powiedzieć chce?
Nic! Przecież ryby nie mają głosu!

Zabawa „Piosenkarz”

Śpiewanie sylab na różne melodie, poruszając jedynie językiem (nie brodą) przy szeroko otwartych ustach;

La, la, la
Lo, lo, lo
Le, le, le
Lu, lu, Lu
Ly, ly, ly.

